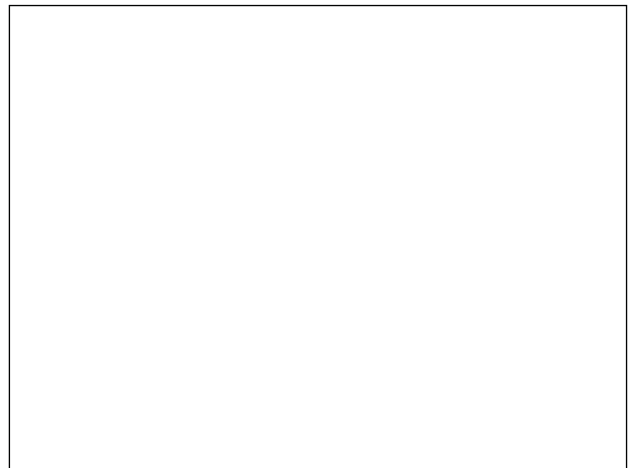
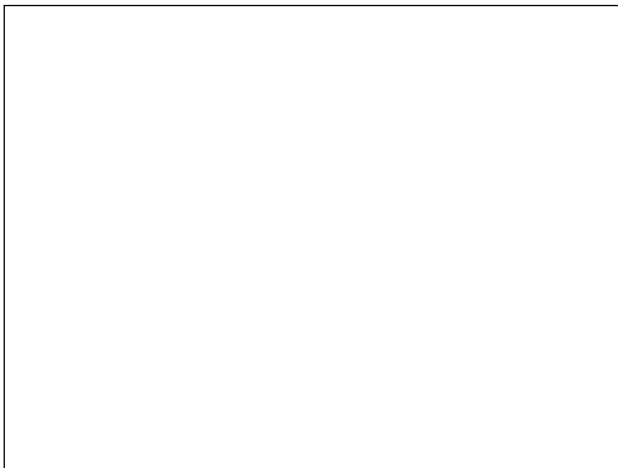

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16: Ο Περσικός κίνδυνος

1. Να βάλεις τις παρακάτω προτάσεις στη σωστή σειρά:

- Οι Αθηναίοι και οι Πλαταιείς εφάρμοσαν το σχέδιο του Μιλτιάδη και νίκησαν.
- Ο Δαρείος έστειλε στην Ελλάδα το Δάτη και τον Αρταφέρνη.
- Αρχηγός της εκστρατείας των Περσών ορίστηκε ο Μαρδόνιος.
- Οι Αθηναίοι αποφάσισαν να αντιμετωπίσουν τους Πέρσες στο Μαραθώνα.
- Ο στόλος των Περσών καταστρέφεται κοντά στα παράλια του Άθω.
- Ο βασιλιάς των Περσών αποφασίζει να επιτεθεί στις ελληνικές πόλεις-κράτη.
- Οι Πέρσες κατέστρεψαν την Ερέτρια.

2. Ο Μιλτιάδης εφάρμοσε ένα έξυπνο σχέδιο επίθεσης των Ελλήνων κατά των Περσών, γνωστό ως «λαβίδα». Θα μπορούσες με τη βοήθεια του δασκάλου σου, στις παρακάτω εικόνες να τοποθετήσεις τους δύο στρατούς και να εξηγήσεις πώς εξελίχθηκε η μάχη;

3. Ο αγγελιαφόρος που έφερε το μήνυμα της νίκης στην Αθήνα από το Μαραθώνα έτρεξε 42 χιλιόμετρα και 195 μέτρα. Υπάρχει κάποιο αγώνισμα σήμερα που να έχει σχέση με αυτό το γεγονός;

.....

.....

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17: Η μάχη των Θερμοπυλών

1. Να επιλέξεις τη σωστή απάντηση:

Η φράση «είδα έναν εφιάλτη» σημαίνει:

- A) είδα ένα υπέροχο όνειρο.
- B) είδα ένα περίεργο όνειρο.
- Γ) είδα ένα τρομακτικό όνειρο και φοβήθηκα.

Η φράση «φυλάω Θερμοπύλες» σημαίνει:

- A) μένω στην περιοχή των Θερμοπυλών.
- B) προστατεύω κάτι θυσιάζοντας ακόμα και τον εαυτό μου.
- Γ) είμαι φύλακας.

2. Να συμπληρώσεις το κείμενο με τις λέξεις που λείπουν:

Οι Πέρσες με αρχηγό το νέο βασιλιά τους τον Ξεκίνησαν καινούρια με σκοπό να κατακτήσουν την

Με τη τους στρατιά σκορπούσαν παντού το Οι Έλληνες έκαναν σύσκεψη στον και αποφάσισαν να τους αντιμετωπίσουν ενωμένοι δίνοντας την αρχηγία στους

Ο αρχηγός του ελληνικού στρατού, ο, διάλεξε να στρατοπεδεύσει στις ενώ ο στόλος αγκυροβόλησε στο Οι Έλληνες ήθελαν να αντιμετωπίσουν τους Πέρσες εκεί γιατί το μέρος ήταν Το σχέδιο είχε επιτυχία και στην αρχή οι δεν ήξεραν τι να κάνουν. Από τη δύσκολη θέση τους έβγαλε ένας ντόπιος ο που τους έδειξε ένα μυστικό μονοπάτι για να μπορέσουν να περικυκλώσουν τους Ο Λεωνίδας μαζί με και έμειναν εκεί και πολέμησαν μέχρι που σκοτώθηκαν όλοι. Ο θάνατός τους έγινε παράδειγμα για όλους τους λαούς που αγωνίζονται για την

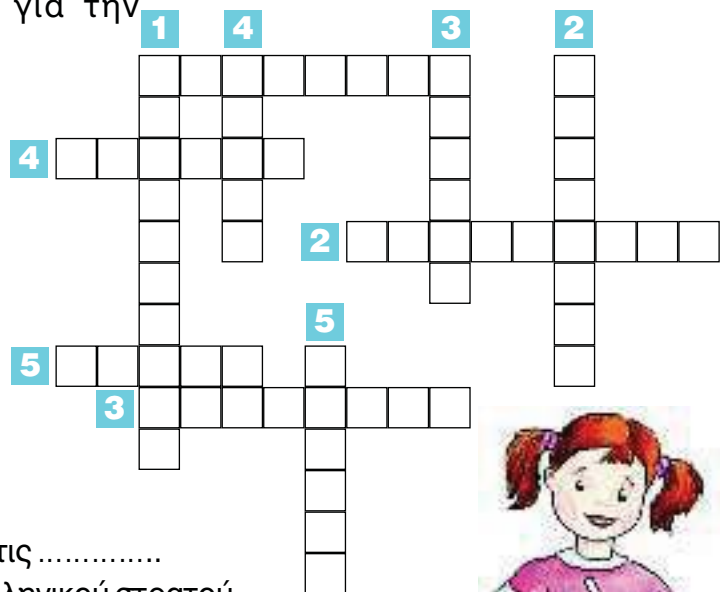
3. Σταυρόλεξο

Οριζόντια

1. Πολέμησαν μαζί με τους 300 Σπαρτιάτες.
2. Ο ελληνικός στόλος ήταν στο
3. Πρόδωσε τους Έλληνες.
4. Είχαν μεγάλο στρατό.
5. Ο Λεωνίδας απάντησε στους Πέρσες «..... λαβέ».

Κάθετα

1. Οι Έλληνες πολέμησαν τους Πέρσες στις
2. Ο Σπαρτιάτης βασιλιάς αρχηγός του ελληνικού στρατού .
3. Ο Λεωνίδας έμεινε με 300 πολεμιστές από τη
4. Η περιοχή που έγινε η μάχη είναι γνωστή ως των Θερμοπυλών.
5. Οι Πέρσες απείλησαν την Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19: Η μάχη των Πλαταιών και η ναυμαχία της Μυκάλης

1. Να συμπληρώσεις το κείμενο επιλέγοντας την κατάλληλη λέξη μέσα από την παρένθεση:
(πατρίδα, Ελλήνων, Πέρσες, ήττα, Μαρδόνιο, υποχωρήσουν, Πausανία, Πλαταιές, Σπαρτιάτης)

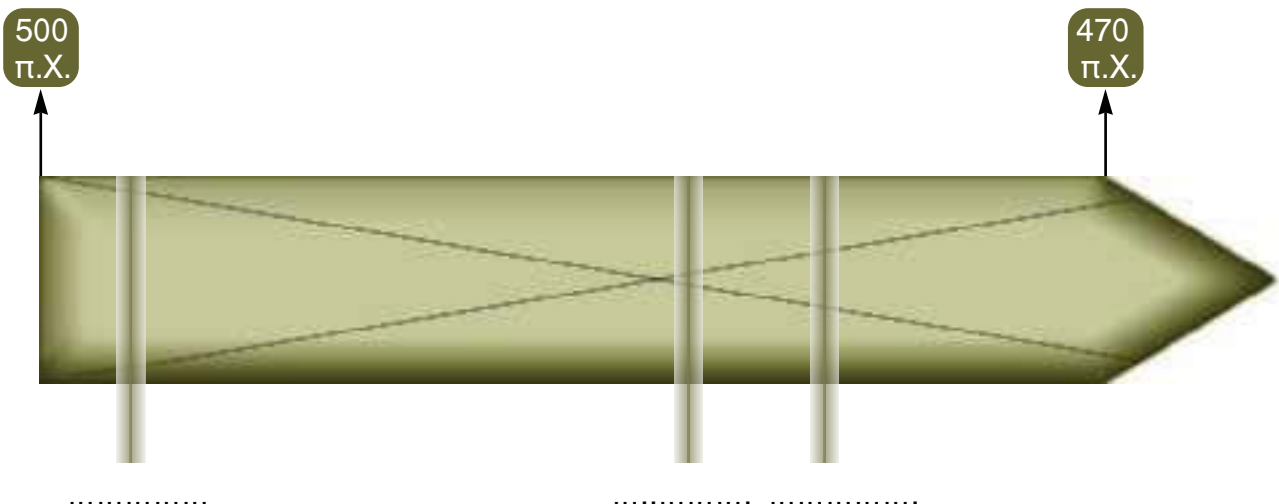
Ο Ξέρξης μετά την στη Σαλαμίνα, έφυγε βιαστικά για την του. Άφησε όμως πίσω το γαμπρό του με στρατό. Ο πελοποννησιακός στρατός με αρχηγό το έφτασε στην Αττική. Ο Μαρδόνιος κινήθηκε προς τις όπου και στρατοπέδευσε. Οι επιτέθηκαν πρώτοι. Συνάντησαν την αντίσταση των ενωμένων και αναγκάστηκαν να Ένας σκότωσε το Μαρδόνιο.

2. Αν βάλεις σε σωστή σειρά τα γράμματα που μπερδεύτηκαν, τότε θα δεις να σχηματίζονται μερικά από τα κύρια ονόματα του κεφαλαίου.

ΔΟΜΑΡΟΣΝΙ _ _ _ _ _
ΣΞΗΡΞΕ _ _ _ _ _
ΤΚΗΤΙΑ _ _ _ _ _
ΑΙΝΣΥΠΑΣΑ _ _ _ _ _
ΕΣΙΤΑΛΑΠ _ _ _ _ _
ΑΚΗΛΥΜ _ _ _ _ _

3. Να συμπληρώσεις στην ιστορική γραμμή τη χρονολογία της κάθε μάχης-ναυμαχίας και να τη συνδέσεις με τον αντίστοιχο τόπο που έγινε.

Θερμοπύλες Πλαταιές Μαραθώνας Σαλαμίνα Μυκάλη

2 Ο «ΧΡΥΣΟΣ ΑΙΩΝΑΣ» (5ος ΑΙΩΝΑΣ π. Χ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20: Η Αθήνα γίνεται η πιο ισχυρή πόλη

1. Να αντιστοιχίσεις:

Οι Έλληνες πολέμησαν αρχικά τους Πέρσες για να υπερασπίσουν την πατρίδα τους.

● επιθετικός πόλεμος

Οι Έλληνες πολέμησαν εναντίον των Περσών για να τους απομακρύνουν από τον ελλαδικό χώρο.

● αμυντικός πόλεμος

2. Πολλές πόλεις της Ελλάδας ίδρυσαν την **Αθηναϊκή συμμαχία**. Τι ήθελαν να καταφέρουν με αυτό τον τρόπο; Ποιοι είναι οι λόγοι που τα κράτη σήμερα συνεργάζονται στενά μεταξύ τους;

3. Να συμπληρώσεις τον πίνακα, βάζοντας ένα Χ όπου ταιριάζει. Στη συνέχεια να γράψεις μια πρόταση που να εξηγεί τι είναι η κάθε έννοια.

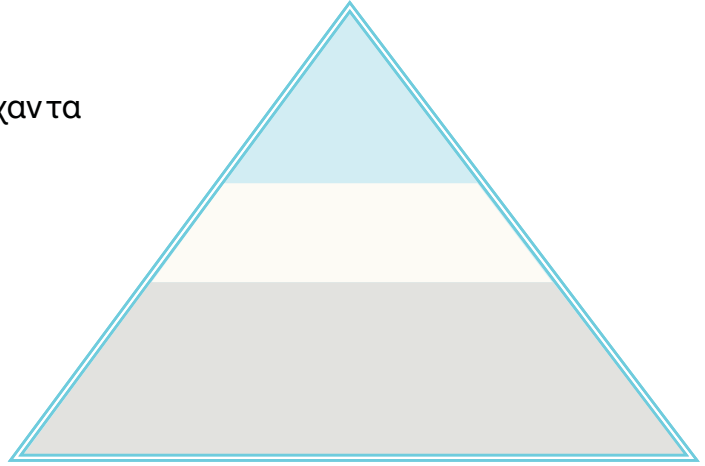
	Συμμετέχουν πολλές πόλεις- κράτη.	Έχουν όλα τα μέλη ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις.	Αποφασίζει ένα κράτος, επειδή είναι πιο ισχυρό.	Συμμετέχουν όλοι στις αποφάσεις που παίρνονται με ψηφοφορία.
Συμμαχία				
Ηγεμονία				

Στη συμμαχία.....
.....

Στην ηγεμονία
.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21: Το πολίτευμα και η κοινωνία της Αθήνας στα χρόνια του Περικλή

1. Να τοποθετήσεις τις κατηγορίες των κατοίκων της Αττικής στην πυραμίδα, βάζοντας στην κορυφή αυτούς που είχαν τα περισσότερα δικαιώματα.

2. Η εικόνα δείχνει μια κλεψύδρα που λειτουργεί με νερό. Τη χρησιμοποιούσαν οι αρχαίοι Αθηναίοι για να μετράνε το χρόνο αυτών που μιλούσαν. Έχεις δει κλεψύδρα; Με ποια άλλα υλικά μπορεί να λειτουργεί; Σήμερα πώς μετρούν το χρόνο αυτών που θα μιλήσουν (π.χ. στη Βουλή);

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Οι ξένοι στην αρχαία Αθήνα ονομάζονταν μέτοικοι. Σήμερα στην Ελλάδα ζουν πολλοί ξένοι (μετανάστες). Να διαβάσεις το παράθεμα 2 από το βιβλίο σου. Σε τι νομίζεις ότι διαφέρουν οι σημερινοί μετανάστες από τους μέτοικους;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22: Η καθημερινή ζωή και η εκπαίδευση των Αθηναίων

1. Να παρατηρήσεις τις παραστάσεις των αγγείων και να γράψεις ποια είναι τα επαγγέλματα των ανθρώπων που φαίνονται σ' αυτές.

2. Να αντιστοιχίσεις.

Σπάρτη ●

Αθήνα ●

- Πήγαιναν στα γυμναστήρια για να φτιάξουν γερό και δυνατό κορμί.
- Ντύνονταν απλά και ζούσαν λιτά, χωρίς πολυτέλειες και απολαύσεις.
- Ασχολούνταν μόνο με τις δουλειές του σπιτιού.
- Τους έδειχναν οι άντρες πολύ μεγάλο σεβασμό.
- Ήταν πιο ελεύθερες από τις γυναίκες που ζούσαν σε άλλα μέρη της Ελλάδας.
- Βάφονταν, στολίζονταν και έκαναν ωραία χτενίσματα.
- Δεν έβγαιναν συχνά έξω από το σπίτι.

Η σημερινή γυναίκα με ποια από τις δύο μοιάζει;

3. Στην αγορά της Αρχαίας Αθήνας υπήρχαν τα καταστήματα και τα δημόσια κτίρια. Εκεί σύχναζαν οι Αθηναίοι πολίτες τόσο για να ψωνίσουν όσο και για να συζητήσουν. Στην αγορά πηγαίνουμε κι εμείς σήμερα. Ποιο μέρος του τόπου που ζούμε ονομάζεται έτσι; Για ποιους λόγους το επισκεπτόμαστε;

.....

.....

.....

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23: Ο «χρυσός αιώνας» της τέχνης

1. Στην πρώτη εικόνα βλέπουμε το μεγάλο κούρο της Αναβύσσου, άγαλμα της αρχαϊκής εποχής, και στη δεύτερη το Δορυφόρο του Πολύκλειτου, άγαλμα της κλασικής εποχής. Να τα παρατηρήσεις με προσοχή και να σημειώσεις ομοιότητες και διαφορές.

Ομοιότητες:

.....

.....

Διαφορές:

.....

.....

2. Για την κατασκευή των λαμπρών μνημείων στην ακρόπολη της Αθήνας χρησιμοποιήθηκαν πολλά υλικά και εργάστηκαν διάφοροι τεχνίτες.

Να διαβάσεις προσεκτικά το κείμενο και προσπάθησε να βρεις τα επαγγέλματα που υπήρχαν στην Αρχαία Αθήνα. Στη συνέχεια να γράψεις ποια από αυτά υπάρχουν και σήμερα.

Όταν τα υλικά που χρησιμοποιούσαν ήταν πέτρα, χαλκός, ελεφαντόδοντο, έβενος ή κυπαρισσόξυλο, οι τεχνίτες που τα κατεργάζονταν ήταν οικοδόμοι, πλάστες, χαλκουργοί, πετράδες, βαφείς, χρυσοχόοι, τεχνίτες ελεφαντόδοντων, ζωγράφοι, τεχνουργοί ή τορναδόροι. Αυτοί πάλι που έφερναν και προμήθευαν τα υλικά ήταν έμποροι, ναύτες και караβοκύρηδες για τα υλικά που έρχονταν από τη θάλασσα, ενώ για τα υλικά που έρχονταν από τη στεριά ήταν αμαξοποιοί, ζευγολάτες, αμαξάδες, σχοινοποιοί, λινουργοί, βυρσοδέψες, οδοποιοί και μεταλλουργοί. Κάθε τέχνη, σαν στρατηγός συγκέντρωνε γύρω της τον εργατόκοσμο και μοίραζε σε κάθε άνθρωπο κάθε ηλικίας χρήματα, που ήταν απαραίτητα για τη ζωή του.

Πλούταρχος, Περικλής, κεφ. 12 (διασκευή)

Επαγγέλματα στην Αρχαία Αθήνα	Σημερινά επαγγέλματα

Αν ζούσες στην Αθήνα την εποχή που χιζόνταν τα μεγάλα έργα, σε ποιο απ' όλα θα ήθελες να συμμετέχεις (π.χ. να εργαστείς ως γλύπτης); Φαντάσου τι θα έκανες και προσπάθησε να το περιγράψεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24: Η Αθήνα γίνεται «σχολείο της Ελλάδας»

1. Οι αρχαίοι **φιλόσοφοι** (φίλοι της σοφίας) ήταν άνθρωποι που έψαχναν να βρουν απαντήσεις στα προβλήματα που απασχολούσαν τους ανθρώπους.
 Να γράψεις άλλες σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό τη λέξη **φίλος**

.....

2. Να τοποθετήσεις στον πίνακα τα ονόματα, ανάλογα με το είδος με το οποίο ασχολήθηκε ο καθένας.

**Ηρόδοτος, Αισχύλος, Σωκράτης, Αριστοφάνης,
 Σοφοκλής, Θουκυδίδης, Ευριπίδης.**

Φιλοσοφία	Ιστορία	Θέατρο

3. Η πόλη της Αθήνας, στα χρόνια του Περικλή, πλήρωνε τα εισιτήρια των φτωχών πολιτών. Έτσι όλοι οι Αθηναίοι μπορούσαν να παρακολουθούν τις θεατρικές παραστάσεις. Γιατί το έκανε αυτό; Συμβαίνει κάτι παρόμοιο σήμερα;

4. Με τις παρακάτω λέξεις να συνθέσεις ένα δικό σου μικρό κείμενο που να έχει σχέση με το **θέατρο**: λόφος, πέτρινα καθίσματα, θεατρικές παραστάσεις, τραγωδία, κωμωδία.

.....

3 ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25: Αιτίες και αφορμές του πολέμου

1. Η ακροστιχίδα της συμμαχίας που ήταν αντίπαλη με την Αθηναϊκή.

— — — — —

Ο αρχηγός των Αθηναίων

— — — — —

Ήταν αυτός ο πόλεμος.

— — — — —

Τα του Μελήσιππου ήταν προφητικά.

— — — — —

Ενδιαφέρονταν πολύ γι' αυτό οι Αθηναίοι (αντιστρ.).

— — — — — — — — — —

Ήταν με το μέρος της Σπάρτης οι περισσότερες πόλεις της

— — — — —

Το πέλαγος στο οποίο βρίσκεται η Κέρκυρα (αντιστρ.).

— — — — —

Οι Αθηναίοι είχαν πολύ ισχυρό

— — — — —

Οι δύο αντίπαλοι ήταν ισοδύναμοι και κανείς δεν μπορούσε να προβλέψει το

— — — — — — — — — —

Ζήτησε τη βοήθεια των Αθηναίων (με άρθρο).

— — — — —

Οι Σπαρτιάτες ήταν πιο δυνατοί στη

— — — — —

Και οι δύο αντίπαλες πόλεις ήταν εξίσου.....

.....

— — — — — — — — — —

Ο βασιλιάς της Σπάρτης.

— — — — —

Πόλη που ήταν φίλη των Σπαρτιατών.

— — — — —

Ο πόλεμος ξέσπασε όταν βρέθηκε η κατάλληλη (αντιστ.).

2. Ποια κατά τη γνώμη σου μπορεί να είναι τα αποτελέσματα ενός εμφυλίου πολέμου; Μπορείς να αναφέρεις τουλάχιστον τρία;

.....

.....

.....

3. Να χρωματίσεις με κόκκινο χρώμα την πρόταση που φανερώνει την αιτία του Πελοποννησιακού πολέμου και με πράσινο την αφορμή.

Η Σπάρτη και η Κόρινθος ανησυχούν γιατί η Αθήνα αποκτά μεγάλη δύναμη.

Οι Αθηναίοι βοηθούν τους Κερκυραίους που είχαν διαφορές με τους Κορινθίους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26: Οι κυριότερες φάσεις του πολέμου

1. Να βάλεις τις προτάσεις στη σωστή σειρά. Ύστερα να διηγηθείς τα γεγονότα που έγιναν στα χρόνια του Πελοποννησιακού πολέμου.

Στην Αθήνα έπεσε μεγάλη αρρώστια από την οποία πέθανε και ο Περικλής.

Ο στρατός των Πελοποννησίων μπήκε στην Αττική και άρχισε να προκαλεί καταστροφές.

Μετά την νίκη των Σπαρτιατών στους Αιγός ποταμούς, ο πόλεμος τελειώνει.

Οι Αθηναίοι εκστρατεύουν στις Συρακούσες

Υπογράφηκε η Νικία ειρήνη.

2. Πόσα χρόνια κράτησε ο Πελοποννησιακός πόλεμος; Γιατί κράτησε τόσο πολύ;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Να βάλεις ένα **Σ** για το σωστό και ένα **Λ** για το λάθος.

Τόσο οι Αθηναίοι όσο και οι Πελοποννήσιοι ήθελαν να συνεχιστεί ο πόλεμος.

Την πρωτοβουλία για να υπογραφεί ειρήνη την πήρε ο στρατηγός Νικίας.

Η εκστρατεία των Αθηναίων στη Σικελία κατέληξε σε μια μεγάλη νίκη για την Αθήνα.

Οι Σπαρτιάτες αποφάσισαν να φτιάξουν και αυτοί ισχυρό στόλο ζητώντας τη βοήθεια των Περσών.

Στην ναυμαχία, που έγινε στις Αργινούσες, οι Σπαρτιάτες νίκησαν τους Αθηναίους.

Η αποφασιστική μάχη δόθηκε στους Αιγός ποταμούς, όπου οι Σπαρτιάτες έπαθαν μεγάλη καταστροφή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 27: Η ηγεμονία της Σπάρτης

1. Να γράψεις κάθε όνομα στη στήλη που πρέπει:

Αγησίλαος, Ξέρξης, Κύρος, Ανταλκίδας, Αρταξέρξης, Λεωνίδα.

Πέρσες	Σπαρτιάτες

2. Να συμπληρώσεις το κείμενο χρησιμοποιώντας τις λέξεις από την παρένθεση.

(ταπεινωτικός, Σπάρτη, Πέρσες, δύσκολος, εμφύλιος, χωρισμένος, καταπίεση, κορινθιακός, ειρήνη, Πελοποννησιακός)

Μετά τον πόλεμο η έγινε η πιο δυνατή πόλη της Ελλάδας. Οι ελληνικές πόλεις ένωσαν αυτή τη φορά την των Σπαρτιατών. Οι παίζουν σημαντικό ρόλο στα ελληνικά πράγματα. Έχουν σημαντικό κέρδος να είναι οι Έλληνες Έτσι ξεκίνησε ακόμα ένας πόλεμος στην Ελλάδα που ονομάστηκε Οι Σπαρτιάτες στη διάρκεια αυτού του πολέμου βρέθηκαν σε θέση. Γι' αυτό αναγκάστηκαν να υπογράψουν που οι όροι της ήταν ιδιαίτερα

3. Τα γεγονότα που συνέβησαν αυτή την περίοδο ήταν πολύ άσχημα για τους Έλληνες. Να διαλέξεις τις σωστές απαντήσεις που το δικαιολογούν.

Οι Πέρσες νικούν τους Έλληνες σε μάχη.

Οι πόλεις της Μ. Ασίας και η Κύπρος χάνουν την ελευθερία τους και περνούν στην κυριαρχία των Περσών.

Οι Πέρσες βρήκαν την ευκαιρία να ανακατεύονται στα εσωτερικά ζητήματα των Ελλήνων.

Η Ανταλκίδεια ειρήνη κράτησε πολλά χρόνια.

4 Η ΘΗΒΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28: Η Θήβα και η βοιωτική συμμαχία

1. Να βάλεις ένα **Σ** για το σωστό και ένα **Λ** για το λάθος:

- Η Θήβα είχε τις περισσότερες φορές την αρχηγία της βοιωτικής συμμαχίας.
- Το πολίτευμα της Θήβας ήταν από την αρχή της ιστορίας της ολιγαρχικό.
- Η βοιωτική συμμαχία δεν είχε δικό της νόμισμα.
- Οι Πλαταιείς είχαν φιλικές σχέσεις με τους Θηβαίους.
- Οι Θηβαίοι συμφωνούσαν με τους όρους της Ανταλκίδειας ειρήνης.
- Οι βοιωτικές πόλεις ήθελαν να παραμείνουν ενωμένες όλες μαζί διατηρώντας τη συμμαχία τους.

Κόρη

2. Να διαβάσεις το παράθεμα 3 από το βιβλίο σου. Στη συνέχεια, αφού παρατηρήσεις τις εικόνες, να σημειώσεις ομοιότητες και διαφορές που υπάρχουν στα δύο αγάλματα.

Ταναγραία
κόρη

Ομοιότητες	Διαφορές

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29: Η ηγεμονία της Θήβας

1. Να σημειώσεις ένα Χ εκεί που ταιριάζει :

	Αθηναϊκή ηγεμονία	Σπαρτιατική ηγεμονία	Θηβαϊκή ηγεμονία
Δημιουργήθηκε μετά τον Πελοποννησιακό πόλεμο.			
Δημιουργήθηκε μετά τους Περσικούς πολέμους.			
Ο σημαντικότερος ηγέτης της ήταν ο Περικλής.			
Δε συμφωνούσε με τους όρους της Ανταλκίδειας ειρήνης.			
Ο σημαντικότερος ηγέτης της ήταν ο Αγησίλαος.			
Οι σημαντικότεροι ηγέτες της ήταν ο Πελοπίδας και ο Επαμεινώνδας.			

2. Να ενώσεις τις αιτίες με τα αποτελέσματα:

ΑΙΤΙΕΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
Οι Σπαρτιάτες υπογράφουν ταπεινωτική ειρήνη με τους Πέρσες.	Οι Σπαρτιάτες ξεκινούν πόλεμο με τους Θηβαίους.
Οι Θηβαίοι δε δέχονται τους όρους της ειρήνης.	Οι Θηβαίοι νικούν τους Σπαρτιάτες στα Λεύκτρα.
Ο Επαμεινώνδας χρησιμοποιεί στη μάχη την τεχνική της λοξής φάλαγγας.	Η θηβαϊκή κυριαρχία απλώνεται από τη Μακεδονία μέχρι τη Μεσσηνία.
Οι Θηβαίοι μετά την πρώτη νίκη τους ένωσαν ισχυροί.	Οι συμμαχίες στην Ελλάδα πρέπει να διαλυθούν.
Ο Πελοπίδας και ο Επαμεινώνδας σκοτώνονται.	Οι ελληνικές πόλεις η μία μετά την άλλη χάνουν τη δύναμή τους.
Στην Ελλάδα οι εμφύλιοι πόλεμοι συνεχίζονται.	Η θηβαϊκή ηγεμονία διαλύεται.

3. Να διαβάσεις τα παραθέματα 3 και 4 από το βιβλίο σου. Γιατί νομίζεις ότι τα στρατιωτικά σώματα του 1821 και του 1942 ονομάστηκαν έτσι;

.....

.....

.....

.....

5 Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30: Η Μακεδονία, μια νέα ελληνική δύναμη

1. Να χρωματίσεις στο χάρτη το κράτος της Μακεδονίας και να σημειώσεις τα ονόματα των κυριότερων τόπων.

2. Να συμπληρώσεις την ακροστιχίδα του Μακεδόνα βασιλιά:

— — — — —
 — — — — —
 — — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — — — — — —

Γνωστή ήταν και η μακεδονική.
 Ήταν ο στρατός του μακεδονικού κράτους.
 Το μνημείο που στήθηκε στη Χαιρώνεια.
 Ο Φίλιππος οργάνωσε και το
 Εκεί βρίσκονταν τα χρυσωρυχεία.
 Πρωτεύουσα του κράτους της Μακεδονίας.
 Στην έγινε το συνέδριο των ελληνικών πόλεων (αντ.).
 Δεν συμφώνησαν να συμμετέχουν στην εκστρατεία εναντίον των Περσών.

3. Να διαβάσεις τα παραθέματα 1 και 2 και να γράψεις ποιες κατά τη γνώμη σου ήταν οι ικανότητες του βασιλιά Φίλιππου.

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 31: Ο Μ. Αλέξανδρος καταλαμβάνει τη Μ. Ασία και την Αίγυπτο

1. Να αντιστοιχίσεις:

Ισός ●

Γρανικός ποταμός ●

Αλεξάνδρεια ●

Δαρείος ●

Τροία ●

Κόρινθος ●

● Ορίστηκε αρχηγός των Ελλήνων ο Αλέξανδρος.

● Τίμησε τον Αχιλλέα.

● Πόλη που ίδρυσε ο Μ. Αλέξανδρος.

● Η πρώτη μάχη εναντίον των Περσών.

● Τον νίκησε ο Μ. Αλέξανδρος.

● Η δεύτερη μάχη εναντίον των Περσών.

2. Να βάλεις ένα X στην πρόταση που δίνει τη σημερινή σημασία της φράσης «γόρδιος δεσμός»:

- Μια πολύ στενή σχέση ανάμεσα σε δύο ανθρώπους.
- Μια κατάσταση πολύ μπερδεμένη που δεν είναι εύκολο να την καταλάβουμε.
- Ένας πολύ χαλαρός κόμπος που γίνεται σ' ένα σκοινί.

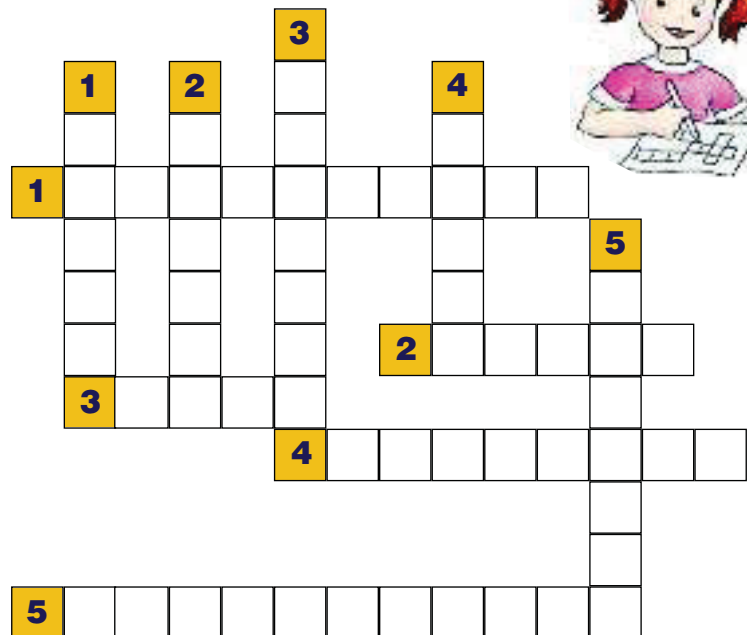
3. Σταυρόλεξο

Οριζόντια

1. Ανέβηκε στο θρόνο της Μακεδονίας μετά το θάνατο του πατέρα του.
2. Ήθελε να φτάσει με το στρατό του μέχρι τα βάθη της
3. Στην έδωσε μια πολύ αποφασιστική μάχη.
4. Ήταν αγαπημένος ήρωας του Μ. Αλεξάνδρου.
5. Δάσκαλός του στον οποίο είχε πολύ μεγάλη αδυναμία.

Κάθετα

1. Μεγάλη εντύπωση του έκανε η χώρα των
2. Ο σημαντικότερος ποταμός στην Αίγυπτο.
3. Η πρώτη μάχη που έδωσε ο Μ. Αλέξανδρος με τους Πέρσες έγινε στον
4. Στην αρχή της εκστρατείας ο Μ. Αλέξανδρος πέρασε από την
5. Ήταν ο βασιλιάς των Περσών.

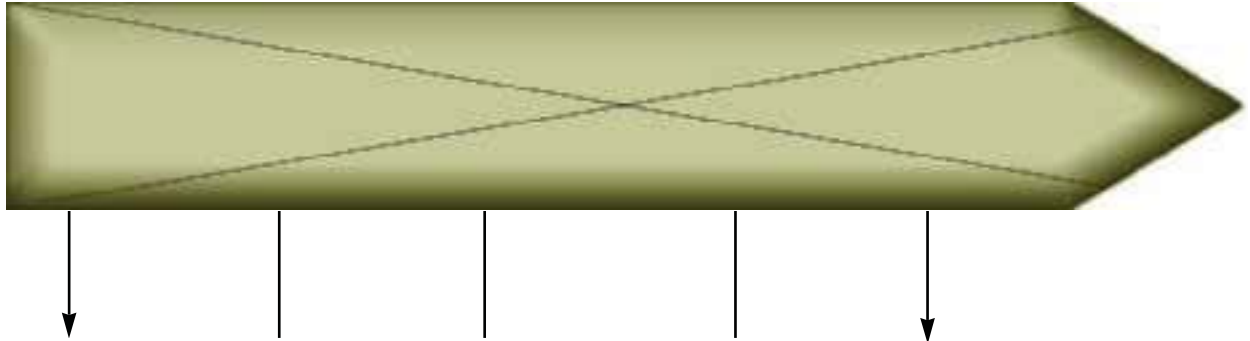

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 32: Η πορεία προς την Ινδία. Το τέλος της εκστρατείας

1. Να παρατηρήσεις το χάρτη. Να σημειώσεις με κόκκινα βέλη την πορεία του Μ. Αλεξάνδρου μέχρι και την επιστροφή στα Σούσα.

2. Τώρα να συμπληρώσεις την ιστορική γραμμή με τη χρονολογία της κάθε μάχης και τον τόπο όπου έγινε:

334 π. Χ. 324 π. Χ.

3. Φαντάσου πως είσαι ένας δημοσιογράφος της εποχής και παίρνεις μια συνέντευξη από το Μ. Αλέξανδρο. Να γράψεις τις ερωτήσεις που θα ήθελες να του κάνεις.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 33: Ο θάνατος του Μ. Αλεξάνδρου

1. Να βάλεις μπροστά από κάθε πρόταση **Σ** για το σωστό και **Λ** για το λάθος:

- Ο Μ. Αλέξανδρος αποφάσισε να κάνει πρωτεύουσα του τεράστιου κράτους του τα Σούσα.
- Πολλά κράτη έστειλαν αντιπροσώπους για να τον τιμήσουν.
- Ο Μ. Αλέξανδρος ήθελε μόνο να κατακτή νέες χώρες, χωρίς να ενδιαφέρεται για τον πολιτισμό τους.
- Οι στρατιώτες του χάρηκαν όταν αρρώστησε βαριά, γιατί όλα αυτά τα χρόνια είχαν κουραστεί από τους συνεχόμενους πολέμους.
- Πολλοί κάτοικοι ήρθαν από την Ελλάδα για να ζήσουν στα νέα μέρη που κατέκτησε ο Μ. Αλέξανδρος.
- Πάρα πολλές ιστορίες γράφτηκαν που μιλούσαν για τα κατορθώματα του μεγάλου βασιλιά.

2. Να βάλεις μέσα στους κίτρινους κύκλους τα αποτελέσματα της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου που νομίζεις ότι είναι θετικά και στους μπλε τα αρνητικά.

(μακροχρόνιος πόλεμος, επαφή με πολιτισμούς άλλων λαών, γνωριμία νέων χωρών, θάνατος πολλών στρατιωτών, πρόοδος στις επιστήμες, μείωση του πληθυσμού στην Ελλάδα)

3. Φαντάσου ότι είσαι ένας από αυτούς που ακολουθούσαν τον Μ. Αλέξανδρο (ιστορικός, γεωγράφος, μηχανικός, καλλιτέχνης) και κρατάς ημερολόγιο. Να παρουσιάσεις γραπτά τις εντυπώσεις σου από μια σημαντική μέρα της εκστρατείας.

Σήμερα.....

..... π.Χ.

ΚΛΑΣΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

Επαναληπτικό μάθημα

1. Να συμπληρώσεις την ακροστιχίδα των πολέμων.

- _____ Οί Έλληνες της Μ. Ασίας καταπιέζονταν από το κράτος.
 _____ Στη Μ. Ασία έστειλαν βοήθεια από την Ελλάδα μόνο οι Αθηναίοι και οι
- _____ Πόλη της Ιταλίας που στο Αρχαιολογικό της Μουσείο βρίσκεται μαρμάρινη προτομή του Μιλτιάδη.
 _____ Στη ναυμαχία της οι Έλληνες πέτυχαν μια μεγάλη νίκη.
 _____ Μπροστά στον κίνδυνο των Περσών οι Έλληνες έκαναν σύσκεψη στον
- _____ Όταν οι Πέρσες έφτασαν στην Αθήνα, όλοι οι της είχαν φύγει.
 _____ Αρχηγός των Ελλήνων στη μάχη του Μαραθώνα (με άρθρο).
 _____ Οι Αθηναίοι και οι έκαψαν τις Σάρδεις.

2. Φαντάσου ότι ζεις στην Αθήνα ή τη Σπάρτη την εποχή που ξέσπασε ο Πελοποννησιακός πόλεμος. Τι θα έλεγες στους συμπολίτες σου, προκειμένου να τους πείσεις να μην ξεκινήσουν τον πόλεμο;

3. Αφού διαβάσεις τα παραθέματα 1 και 2 από το κεφάλαιο 29 του βιβλίου σου, να καταγράψεις κάποια στοιχεία σχετικά με την προσωπικότητα του Πελοπίδα και του Επαμεινώνδα.

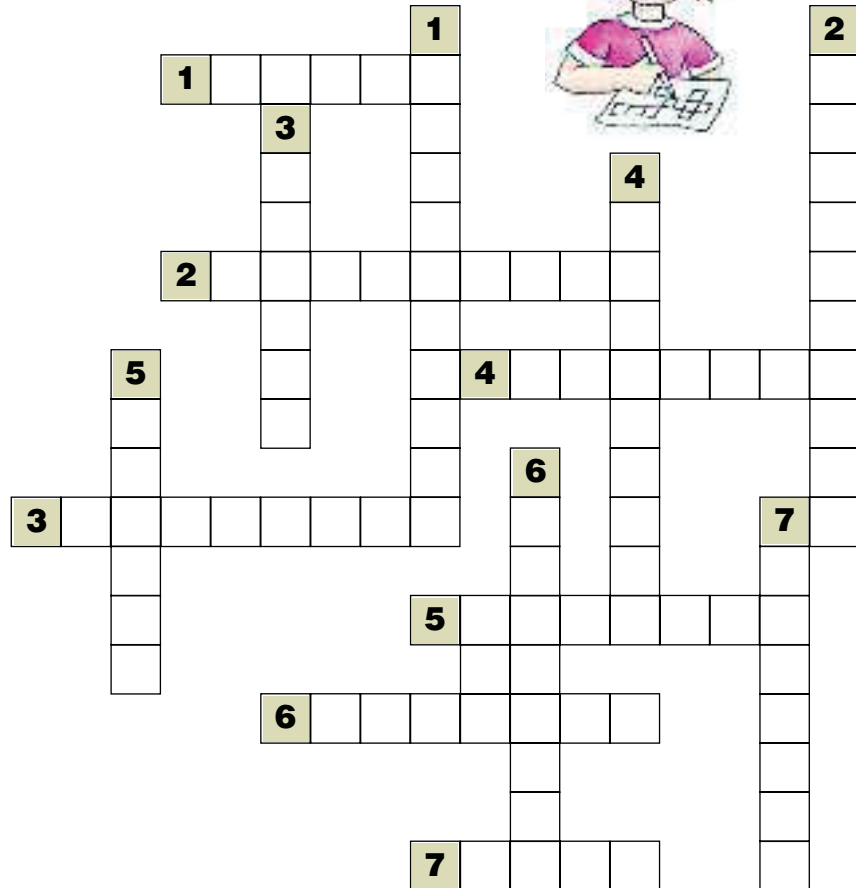

ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ	ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Να συμπληρώσεις το σταυρόλεξο:

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Η πρωτεύουσα του κράτους της Μακεδονίας.
2. Εκεί το 331 π. Χ. ο στρατός του Δαρείου νικήθηκε.
3. Ο πατέρας του Μ. Αλεξάνδρου.
4. Εκεί θάβονταν οι Μακεδόνες βασιλιάδες.
5. Πολύ ισχυρό όπλο του Φιλίππου ήταν η μακεδονική.....
6. Το όνομα του δεσμού που έκοψε ο Μ. Αλέξανδρος κτυπώντας τον με το ξίφος του.
7. Ο βασιλιάς Δαρείος ο Γ' παρατάχθηκε και περιέμενε το Μ. Αλέξανδρο στην

ΚΑΘΕΤΑ

1. Ανέλαβε το βασίλειο της Μακεδονίας σε πολύ νεαρή ηλικία.
2. Το αγαπημένο άλογο του Αλέξανδρου.
3. Παραπόταμος του Ινδού ποταμού.
4. Στη μάχη που έγινε στη ο στρατός του Φιλίππου του Β' νίκησε τους Έλληνες της νότιας Ελλάδας.
5. Ο Αλέξανδρος γοητεύτηκε από τις ομορφιές της χώρας του ποταμού
6. Ποταμός όπου δόθηκε αποφασιστική μάχη.
7. Εκεί πέθανε ο Αλέξανδρος το 323 π. Χ. .

5. Να συμπληρώσεις τα κενά με τις λέξεις που ταιριάζουν.

Μετά τους πολέμους η Αθήνα γίνεται το κέντρο μιας σημαντικής πανελληνίας συμμαχίας, που τελικά έγινε..... Αυτός ήταν ένας σημαντικός λόγος για να τη δύναμή της. Άλλοι παράγοντες που τη βοήθησαν να γίνει η πόλη της Ελλάδας ήταν ο ισχυρός αθηναϊκός, το πολίτευμα, η σημαντική προσωπικότητα του, η αγάπη των Αθηναίων για τα γράμματα, και όλα τα σπουδαία που έγιναν αυτή την εποχή. Γι αυτό και αυτός ο αιώνας, για την πόλη της Αθήνας, δίκαια ονομάστηκε.....